

چرا نامزد مورد حمایت رئیس جمهور کزری در انتخابات ناکام ماند؟

محمد اکرام اندیشمند

رئیس جمهور کزری در سومین انتخابات ریاست جمهوری علی رغم موضع رسمی اش مبتنی بر بیطرفی در حمایت از نامزد مشخص، زلمی رسول وزیر خارجه حکومتش را وارد میدان رقابت ساخت. او در واقع بگونه غیر رسمی و نه چندان غیر علنی، زلمی رسول را مورد حمایت قرار داد. حتی قبل از ثبت نام نامزدان که زلمی رسول در کرسی وزارت خارجه قرار داشت، رئیس جمهور کزری نامزدی او را در حاشیه سیزدهمین اجلاس شانگهای در شهر بشکک پایتخت قرغیزستان (21 سنبله 12/1392 سپتمبر 2013) بگوش سران کشورهای عضو این سازمان رساند.

حامد کزری برادر خود قیوم کزری را وا داشت تا از نامزدی خود به نفع زلمی رسول کنار برود. نواسه سردار محمدنعم نیز مطابق میل کزری به نفع وزیر خارجه میدان رقابت را ترک گفت. جنرال رحیم وردگ نیز هر چند که از نامزدی خویش بدون حمایت از زلمی رسول در انتخابات دست کشید، اما او نیز در واقع به نفع زلمی رسول کنار رفت. فضای تبلیغاتی از سوی حلقه های حکومتی نزدیک به کزری در جهت ذهنیت سازی عمومی به نفع زلمی رسول به عنوان نامزد مورد نظر و حمایت رئیس جمهور و برنده اصلی و مسلم انتخابات شکل گرفت. اما در پایان روز انتخابات و روز های بعد، درون صندوق ها حکایت از ناکامی نامزد مورد حمایت کزری داشت. چرا چنین شد و چرا وزیر خارجه رئیس جمهور حتی نتوانست در رده دوم نامزدان ریاست جمهوری قرار بگیرد؟

1- سیاست طالب دوستی:

سیاست برادر خواندگی و دوستی رئیس جمهور کزری با طالبان به عنوان دشمن در حال جنگ با او و دولت تحت ریاست وی، موقعیت زلمی رسول نامزد مورد حمایت او را تضعیف کرد.

طالبان در حالی که یک گروه تروریستی انتحارگر و دشمن مدنی و ارزش های فرهنگ مدنی جامعه هستند و حتی از کشتار عالمان دینی در منبر و محراب مساجد اندیشه و بیمی ندارند، پیوسته از سوی کزری برادر و "افغان بچیان" خوانده شدند. طالبان در حالی که نیروهای نظامی و امنیتی دولت تحت ریاست رئیس جمهور کزری را با بی رحمی و قساوت سر می بردند، اما رئیس جمهور آنها را از زندانها رها میکرد و هیچ طالب حامل واسکت انتحاری و عامل قتل سربازان دولت خود را به پای محاکمه علنی نکشانند.

سیاست طالب نوازی کزری دلتنگی و نارضایتی شدید و گسترده ای را در میان نسل جوان و به خصوص میان ملیونها تن از زنان و دختران در حال تعلیم و تحصیل و میان نیروهای نظامی و امنیتی افغانستان ایجاد کرد. وقتی زلمی رسول به عنوان نامزد مورد نظر و حمایت کزری شناخته شد، ملیونها تن از پسران و دختران جوان تعلیم یافته و تحصیل کرده و هم چنان ده ها و شاید صد ها هزار تن نیروی نظامی

و امنیتی اعم از ارتش و پولیس از رای به زلمی رسول به عنوان ادامه دهنده سیاست طالب دوستی و طالب پروری رئیس جمهور کرزی امتناع کردند. افکار عمومی جامعه نیز از سیاست طالب نوازی کرزی دلگیر شدند. به خصوص پشت پا زدن رئیس جمهور کرزی به فیصله لویه جرگه مشورتی که خودش صدها نفر را در این جرگه برای مشورت جمع کرد تا پیمان دو جانبه امنیتی را با امریکا امضا کند، ذهنیت عامه را در برابر رئیس جمهور تغییر داد. این سیاست از سوی افکار عمومی در همسویی و برادر خواندگی کرزی با طالبان ارزیابی گردید و زبان آنرا زلمی رسول در صندوق های رای متحمل شد.

2- فساد گسترده و مهارناپذیر:

دولت تحت رهبری کرزی از فاسد ترین دولت های جهان شناخته می شود که میزان پرداخت رشوت در این دولت سه تا چهار برابر بودجه اصلی آن محاسبه شده است. فساد گسترده و عمیقی با این تصویر در جهان سابقه ندارد. رئیس جمهور کرزی در تمام سیزده سال زمام داری نتوانست توانایی خود را در زدودن این فساد به نمایش بگذارد. بر عکس، فساد سیر فزاینده یافت. رئیس جمهور کرزی نه تنها در ایجاد حکومت سالم و پاسخگو ناتوان و ناکام باقی ماند، بلکه وی با این اظهار نظر که پول های رشوت و چپاول را نه در دویی بلکه در افغانستان مصرف کنید، مشوق فاسدان اداری و مالی حکومت خود گردید.

فساد اداری و مالی دولت افغانستان بریاست رئیس جمهور کرزی به حدی افزایش و گسترش داشته است که کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه با فساد اداری افغانستان در واپسین هفته های ریاست جمهوری موصوف (28 حمل 1393/ شانزدهم اپریل 2014) با انتشار پنجمین گزارش شش ماهه خود از تأثیر فساد بر تمام بخش های زندگی مردم افغانستان سخن گفت.

بسیاری از مردم افغانستان که از ناتوانی و ناکامی رئیس جمهور کرزی در جلوگیری از فساد فزاینده حکومت او به شدت سرخورده و ناراض بودند، رای دادن به زلمی رسول را در واقع تأیید و تداوم فساد فراگیر و مهار ناشدنی دوران ریاست جمهوری کرزی تلقی کردند و از رای برای نامبرده احتراز ورزیدند.

3- خارجی ستیزی:

در حالی که ریاست و زمام داری حامدکرزی و بقای دولت افغانستان مرهون حمایت نظامی و مالی خارجی به خصوص امریکا و کشورهای غربی است، اما کرزی سیاست مخالفت و ستیزه جویانه را علیه امریکا در پیش گرفت. مردم به خوبی میدانند و میدانستند که بدون همکاری و ادامه کمک خارجی، ثبات سیاسی و توسعه حیات اقتصادی و اجتماعی در افغانستان مختل می شود. رای دادن به نامزد مورد حمایت کرزی از سوی مردم در واقع تداوم سیاست خارجی ستیزی کرزی تلقی می شد که ثبات شکل گرفته در افغانستان را پیوسته مختل می ساخت؛ به خصوص که رئیس جمهور کرزی در این سیاست، به نحوی از گروه تروریستی طالبان حمایت میکرد و مانع عملیات نظامی نیروهای خارجی علیه طالبان می شد.

سیاست مخالفت و ستیزه جویی رئیس جمهور کرزی در برابر حامیان نظامی و مالی دولت افغانستان مبتنی به هر محاسبه و انگیزه رئیس جمهور، به قر بانی زلمی رسول نامزد مورد نظر او در انتخابات ریاست جمهوری انجامید.